

STANOVISKO

hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Nemce na roky 2026 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2025

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov **predkladám odborné stanovisko** k návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2025, a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2026 – 2027.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA :

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2025 a viacročného rozpočtu na roky 2026 – 2027 z dvoch hľadísk :

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu:

1. 1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. **523/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. **583/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov, nariadení a zásad :

- č. **564/2004 Z. z.** o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov
- č. **369/1990 Zb.** o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov
- nariadenie vlády č. **668/2004 Z. z.** o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy
- č. **582/2004 Z. z.** o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení zmien a doplnkov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- č. **597/2003 Z. z.** o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zmien a doplnkov
- **opatrenie MF SR č. MF/010175/2004 – 42** zo dňa 08.12.2004 v znení zmien a doplnkov, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
- Zásady hospodárenia s majetkom Obce Nemce a platnými VZN

1. 2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Nemce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli Obce Nemce dňa 26.11.2024 a na webovej stránke obce od 26.11.2024 v zákonom stanovenej lehote, t. j. viac ako 15 dní pred jeho schválením v OZ v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu :

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie a ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027 Číslo: MF/008139/2024-411 uverejnenou vo Finančnom spravodaji. Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na hore uvedené roky bola vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU :

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027 a z vývoja hospodárenia Obce Nemce v roku 2024 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C. TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU :

Rozpočet obce na príslušný kalendárny rok:

- Je základným nástrojom finančného hospodárenia v rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce, vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce,
- Je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy, spolu so štátnym rozpočtom a rozpočtami iných subjektov verejnej správy,
- Je súčasťou viacročného rozpočtu obce, ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky. Je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na :

a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2025

b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2026

c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2027

Podľa § 9 ods. 2 - Súčasťou rozpočtu obce je aj schválený rozpočet obce na bežný rozpočtový rok 2024, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka

2024 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva rozpočtové roky (2022,2023)

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) **nie sú záväzné**.

Viacročný rozpočet na roky 2026 – 2027 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov vnútorne členený na

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a výdavky
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2025 – 2027 sú vyjadrené vzťahy:

- a) Štátu k rozpočtu obce ktorými sú:
 - podiely na daniach v správe štátu
 - dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy
 - ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte
- b) obce k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv
- c) obce k zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám – školské zariadenie - materská škôlka
- d) obce k zriadeným právnickým osobám – obec Nemce nie je zriaďovateľom žiadnej právnickej osoby
- e) obce k rozpočtom iných obcí, ako aj finančné vzťahy k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

Návrh rozpočtu vychádza z plánovaných investičných úloh a z vývoja hospodárenia obce za predchádzajúce roky.

Rozpočet výdavkov je koncipovaný tak, aby prednostne zabezpečoval krytie všetkých záväzkov vyplývajúcich z povinností samosprávy.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu Obce Nemce na roky 2026 – 2027 a návrh rozpočtu na rok 2025.

Návrh rozpočtu obce na rok 2025 sa skladá z:

- bežný rozpočet, ktorý je zostavený ako prebytkový
- kapitálový rozpočet, ktorý je zostavený ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý príjmami z bežného rozpočtu,
- Výdavky na finančné operácie sú zostavené ako schodkové, kryté príjmami z bežného rozpočtu.

Návrh rozpočtu v €

Rok		2022	2023	U 2024	OS 2024	2025	2026	2027
Bežné	Príjmy	497 168	568 488	544 853	531 338	506 836	545 701	569 644
	Výdavky	474 738	497 801	526 942	538 634	497 708	529 824	545 300
	Schodok/Prebytok	22 430	70 686	17 911	-7 295	9 128	15 877	24 343
Kapi - tálové	Príjmy	23 065	166 440	6 417	6 417	0	0	0
	Výdavky	14 900	196 119	28 200	25 243	0	0	0
	Schodok/Prebytok	8 165	-29 679	-21 783	-18 826	0	0	0
Spolu	Príjmy	520 233	734 928	551 270	537 755	506 836	545 701	569 644
	Výdavky	489 638	693 920	555 142	563 877	497 708	529 824	545 300
	Schodok/Prebytok	30 595	41 007	-3 872	-26 122	9 128	15 877	24 343
Finančné operácie	Príjmy	754	400	13 946	13 946	0	0	0
	Výdavky	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Schodok/Prebytok	-8 374	-8 728	4 818	4 818	-9 128	-9 128	-9 128
Celkom	Príjmy	520 988	735 328	565 216	551 701	506 836	545 701	569 644
	Výdavky	498 767	703 048	564 270	573 005	506 836	538 952	554 428
	Schodok/Prebytok	22 221	32 279	946	-21 304	0	6 749	15 215

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, rozpočet obce pre rok 2025 je navrhnutý ako vyrovnaný. Rozpočty obce pre roky 2026 a 2027 sú navrhnuté ako prebytkové.

Podľa § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z., podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia a je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Predložený viacročný návrh rozpočtu je spracovaný podľa platnej rozpočtovej klasifikácie schválenej Opatrením MF SR č. MF/010175/204-42 z 8. 12. 2004 v z.n.p., ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej

klasifikácie a vyhlášky ŠÚ SR č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy podľa funkcií – funkčná klasifikácia.

Rozpočet príjmov

Návrh viacročného rozpočtu príjmov tvoria bežné a kapitálové príjmy, ktoré majú z hľadiska ekonomickej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

Klasifikácia	2022	2023	U 2024	OS 2024	2025	2026	2027
Vlastné príjmy	467 710	497 793	519 731	502 913	451 649	490 514	514 457
<i>v tom: Daňové príjmy</i>	450 357	478 697	501 041	484 506	436 047	474 911	498 854
v tom: podielové dane	391 421	415 375	419 256	400 834	355 551	395 172	419 115
miestne dane	29 076	21 194	36 652	36 607	35 939	35 939	35 939
dane za tovary a služby	29 861	42 129	45 133	47 066	44 556	43 800	43 800
<i>Nedaňové príjmy</i>	17 353	19 096	18 690	18 407	15 602	15 602	15 602
v tom: príjmy z podnik. a vlastn. majetku	10 797	12 820	12 420	11 910	9 130	9 130	9 130
administr.a iné poplatky	4 894	5 253	4 985	4 902	4 876	4 876	4 876
úroky	0	0	0	0	0	0	0
iné nedaňové príjmy	1 662	1 023	1 285	1 595	1 596	1 596	1 596
Granty a transfery	15 927	51 605	10 022	10 022	2 502	2 502	2 502
Príjmy rozpočtu MŠ	13 531	19 089	15 100	18 403	52 685	52 685	52 685
Bežné príjmy spolu	497 168	568 488	544 853	531 338	506 836	545 701	569 644
Kapitálové príjmy	23 065	166 440	6 417	6 417	0	0	0
Kapitálové príjmy MŠ	0	0	0	0	0	0	0
Príjmové fin. operácie	0	0	13 000	13 000	0	0	0
Príjmové fin. operácie MŠ	754	400	946	946	0	0	0
Príjmy celkom	520 988	735 328	565 216	551 701	506 836	545 701	569 644

Najvýznamnejšou zložkou v návrhu rozpočtu príjmov predstavuje príjem zo štátneho rozpočtu – tzv. podielové dane.

Medzi možné riziká neplnenia rozpočtu obce na rok 2024 sú:

- výška podielovej dane z príjmov FO v príjmovej časti rozpočtu. Riziko neplnenia daní v príjmovej časti kvôli aktuálnej inflačnej situácii. Pre rok 2025 sa v rozpočte plánuje cca 12 % pokles v príjme podielových daní v porovnaní s rokom 2024. Jedná sa hlavne o zmenu v prípade materských škôl, ktoré už nebudú financované cez podielové dane, ale formou štátnych dotácií. Zmena je premietnutá aj v položke bežné príjmy obce, kde je rozpočtovaný nárast, práve kvôli zmene financovania. Obec však vie operatívne upraviť rozpočet v roku 2025 podľa danej skutočnosti.
- výber dane z nehnuteľností, za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

- neplnenie príjmovej časti rozpočtu v oblasti nájmov a ostatných.

Rozpočet výdavkov

Návrh viacročného rozpočtu výdavkov tvoria bežné a kapitálové výdavky, ktoré majú z hľadiska funkčnej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

	Funkčná klasifikácia	2022	2023	U 2024	OS 2024	2025	2026	2027
	Bežné výdavky:							
1	Všeobecné verejné služby	194 863	202 105	222 245	221 691	235 947	243 838	250 239
2	Civilná ochrana	173	103	194	227	231	231	232
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	10 496	7 658	6 958	7 508	3 690	3 794	3 949
4	Ekonomická oblasť	30 905	12 755	16 317	16 525	28 602	36 220	38 420
5	Ochrana životného prostredia	58 604	72 272	65 554	77 299	57 500	56 900	60 900
6	Rozvoj obcí	13 053	19 372	16 117	13 537	12 320	13 570	14 220
7	Zdravotníctvo	388	2 839	449	647	1 160	1 210	1 260
8	Rekreácia a kultúra	71 699	71 972	71 897	77 226	51 443	65 516	67 536
9	Vzdelávanie	407	3 576	0	0	50	50	50
10	Sociálne zabezpečenie	1 002	698	3 850	2 450	3 080	4 810	4 810
	Bežné výdavky spolu	381 590	393 350	403 582	417 111	394 023	426 139	441 615
	Bežné výdavky MŠ	93 148	104 452	123 360	121 523	103 685	103 685	103 685
	Kapitálové výdavky:							
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	0	0	0	0	0	0	0
4	Ekonomická oblasť	0	1 215	15 200	14 208	0	0	0
5	Ochrana životného prostredia	0	175 200	0	0	0	0	0
6	Rozvoj obcí	0	0	0	0	0	0	0
7	Zdravotníctvo	0	7 704	0	0	0	0	0
8	Rekreácia a kultúra	14 900	12 000	13 000	11 035	0	0	0
9	Vzdelávanie	0	0	0	0	0	0	0
	Kapitálové výdavky spolu	14 900	196 119	28 200	25 243	0	0	0
	Kapitálové výdavky MŠ	0	0	0	0	0	0	0
	Výdavkové fin. operácie:							
1	Všeobecné verejné služby	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavkové finančné operácie	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavky celkom	405 618	598 597	440 910	451 482	403 151	435 267	450 743
	Výdavky celkom vrátane MŠ	498 767	703 048	564 270	573 005	506 836	538 952	554 428

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bežného rozpočtu bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov.

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobností obce, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou a údržbou majetku.

Záver

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2026 – 2027 a návrh rozpočtu obce na rok 2025 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

ZÁVER

V súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Nemce na rok 2025 schváliť a rozpočet na roky 2026 a 2027 vziať na vedomie.

Vypracovala: Ing. Katarína Malachovská, hlavná kontrolórka obce
V Banskej Bystrici, 9.12.2024